

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-0598-10

Archeologická chronometria na Slovensku

Zodpovedný riešiteľ **Mgr. Peter Barta, PhD.**

Príjemca

**Univerzita Komenského v Bratislave,
Filozofická fakulta,
Gondova 2, 814 99 Bratislava**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Filozofická fakulta UK v Bratislave
2. Filozofická fakulta, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
3. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Bratislava
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. BARTA, Peter – DEMJÁN, Peter – KMEŤOVÁ, Petra – PIATNIČKOVÁ, Kristína – HLADÍKOVÁ, Katarína: Rádiouhlíkové dáta z archeologických vzoriek v Slovenskej a Českej republike. Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava 2014, v tlači (plánovaný dátum vydania január 2015).
2. JAMRICHOVÁ, Eva – POTŮČKOVÁ, Anna – HORSÁK, Michal – HAJNALOVÁ, Mária – BARTA, Peter – TÓTH, Peter – KUNEŠ, Petr: Early occurrence of temperate oak-dominated forest in the northern part of the Little Hungarian Plain, SW Slovakia. The Holocene, published online before print September 30, 2014, doi: 10.1177/0959683614551225, 1-15.

3. BARTA, Peter - BÓNA, Martin - Keleši, Marián: Nové výsledky chronometrického výskumu nadzemných murív kostola Sv. Juraja v Kostol'anoch pod Tribečom. Prednáška, 46. medzinárodná konferencia archeológie stredoveku Archaeologia historica, Prešov, 17. - 19. 9. 2014 (pripravujeme do tlače pre: ARCHAEOLOGIA HISTORICA)
4. BARTA, Peter - MELLNEROVÁ-ŠUTEKOVÁ, Jana: Chronometry versus relative chronology of Baden culture. Prednáška, 11th International Conference Methods of Absolute Chronology, GADAM Centre of Excellence, 15. - 18. 5. 2013, Podlesice, Poľsko (pripravujeme do tlače pre: GEOCHRONOMETRIA)
5. HAJNALOVÁ, Mária - BARTA, P. - TERRASI, Filippo: Radiocarbon dating of the earliest finds of proso millet *Panicum miliaceum* in the northern part of Carpathian Basin. Prednáška, 16th Conference of the International Workgroup for Palaeoethnobotany, Thessaloniki, 17. - 22. 6.2013 (pripravujeme do tlače pre: VEGETATION HISTORY AND ARCHAEOBOTANY)

Uplatnenie výsledkov projektu

Projekt a jeho výsledky majú uplatnenie v rozvoji základného výskumu a vysokoškolskej výučbe v archeológii, výskume historických architektúr, v dejinách o výtvarnom umení a výskume životného prostredia v minulosti. Výskumné aktivity a výsledky Projektu ovplyvnili, okrem riešiteľskej a spoluriešiteľských organizácií, tie výskumné záujmy Slovenského národného múzea - Archeologického a Prírodovedného múzea, Slovenskej národnej galérie a Fakulty architektúry Slovenskej Technickej Univerzity v Bratislave, ktoré sa týkajú chronometrie archeologických a umeleckohistorických artefaktov a archeologických ekofaktov.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Projekt zaviedol do slovenskej archeológie a do výskumu historickej architektúry systematické využívanie ¹⁴C a dendrochronologického datovania, a to na úrovni základného výskumu a vysokoškolského vzdelávania. V európskom meradle je projekt významný vybudovaním databázy ¹⁴C dát archeologických vzoriek z územia SR, ČR a susedných regiónov, ktoré boli v takomto rozsahu a kvalite dosiaľ neprístupné. Databáza v anglickom jazyku (www.c14.sk) obsahuje komplexné informácie o 2499 ¹⁴C dátach. V rámci výskumu významných slovenských lokalít od počiatku holocénu po stredovek sme realizovali viac ako 100 ¹⁴C analýz (napr. Parížske močiare, Svodín, Bratislavský hrad, Poprad-Matejovce, kostol Sv. Juraja v Kostol'anoch pod Tribečom). V rámci historickej dendrochronológie sme sa sústredili najmä na výskum hradov. Okrem toho sme v 2013-2014 odobrali viac ako 1000 vzoriek z posledných 400 rokov zo živých populácií a z historických architektúr a zostavili sme prvú národnú dubovú štandardnú chronológiu pre neoholocén (980 - 2014 AD). Výsledkami projektu sú dve monografie, jedny skriptá a zatiaľ 12 vedeckých a odborných článkov v zahraničných a domácich periodikách a zborníkoch (vrátane článku v karentovanom zahraničnom časopise a článku v časopise indexovanom v databáze SCOPUS). Výsledky výskumu v rámci Projektu sme v 2012-2014 prezentovali na 26 zahraničných a domácich vedeckých konferenciách a odborných seminároch, kde sme predstavili viac ako 30 rôznych výskumných tém projektu formou viac ako 40 prednášok a posterov. Pre širokú verejnosť sme pripravili dokumentárny film Úlomky času z cyklu Spektrum vedy (RTVS a CVTI).

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The Project has introduced into Slovak archaeology and research of historic architecture a systematic use of ¹⁴C dating and dendrochronology, both in basic research and university education. From the European perspective, an important outcome of the Project is a database of ¹⁴C dates measured on archaeological samples from Slovak Republic, Czech Republic, and the adjacent regions (www.c14.sk). It contains complex information about 2499 ¹⁴C

determinations and thus fills the gap in accessible radiocarbon data in archaeology of east-central Europe. Further, we have analysed more than 100 ¹⁴C samples from important Slovak archaeological sites dated from early Holocene to Middle Ages (e.g. Parížske močiare, Svodíne, Bratislavský hrad, Poprade-Matejovce, St. George's Church in Kostol'any pod Tribečom). As for dendrochronology, we have focused on dating of castle ruins. In addition, in 2013 -2014 we have acquired more than 1000 samples from living oak populations and from historic architectures covering last 400 years. These we have used to finalize the first oak master chronology for Slovakia spanning 980 - 2014 AD. In 2012-2014 we have presented our research at 26 conferences abroad and in SR. In more than 40 conference papers and posters we have introduced 30 various research topics of our project. As for popularization of our research, we have prepared a documentary film Fragments of Time, in frame of the renown cycle of the Slovak Television and Slovak Centre of Scientific and Technical Information.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

Mgr. Peter Barta, PhD.

V Bratislave 30. 11. 2014

Štatutárny zástupca príjemcu

v.z. Prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD.

V Bratislave 30.11.2014

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu